

การจ้างงานที่หลากหลาย : หน่วยงานของรัฐและ อปท.

อาจารย์ อำนาจ ศรีพูนสุข
18 สิงหาคม 2558

ขอบเขตเนื้อหา

1. หน่วยงานของรัฐในปัจจุบัน
2. หลักการ/แนวคิดเกี่ยวกับองค์กรของรัฐที่เป็นอิสระ
3. บุคลากรของหน่วยงานของรัฐ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ
4. การได้มาซึ่งบุคลากรในองค์กรของรัฐที่เป็นอิสระ
5. หลักการ/แนวคิดเกี่ยวกับ อปท.
6. ข้อเสนอการได้มาซึ่งบุคลากรของ อปท.

หน่วยงานของรัฐในปัจจุบัน

1. หน่วยงานของรัฐในกำกับของฝ่ายบริหาร

- ส่วนราชการ
- รัฐวิสาหกิจ
- องค์การมหาชน
- หน่วยงานของรัฐรูปแบบใหม่
 - > หน่วยราชการขององค์กรของรัฐที่เป็นอิสระ
 - > กองทุนที่เป็นนิติบุคคล
 - > หน่วยบริการรูปแบบพิเศษ

หน่วยงานของรัฐในปัจจุบัน

2. หน่วยงานที่ใช้อำนาจรัฐ/ เป็นกลไกเศรษฐกิจรัฐที่ไม่ เป็นองค์การของรัฐ

- สภาวิชาชีพ
- สถาบันภายใต้มูลนิธิตั้งเป็นกลไกของส่วนราชการ
- นิติบุคคลเฉพาะกิจ

หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับองค์กร ของรัฐที่เป็นอิสระ

- ที่มา : Independent Regulatory Agency ของ USA
องค์กรแรก คือ *Interstate Commerce Commission* :
ICC
- แนวคิดการจัดตั้ง
 - องค์กรถูกกำหนดให้เป็นอิสระปลอดพ้นจากการ
แทรกแซงของต้นสังกัด
 - มีหน้าที่สำคัญในการวางระเบียบ (regulate) และ
ควบคุม (Control)
กิจกรรมบางอย่างที่กระทบสิทธิเสรีภาพของประชาชน
เศรษฐกิจและการใช้ทรัพยากรของรัฐ

หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับองค์กร ของรัฐที่เป็นอิสระ

- องค์กรของรัฐที่เป็นอิสระของฝรั่งเศส
 - องค์กรอิสระในรูปแบบหรือองค์การมหาชนอิสระ : อิสระในทางการบริหาร
 - องค์กรอิสระในทางเนื้อหา : อิสระโดยมิได้อยู่ภายใต้ฝ่ายบริหาร/นิติบัญญัติ/องค์กรอื่นๆ (ปลอดจากการแทรกแซงทางการเมือง) และอิสระในทางการบริหารด้วย

หลักการ/แนวคิดเกี่ยวกับองค์กร อิสระตามรัฐธรรมนูญ

- ที่มา : การปฏิรูปการเมืองหลัง พ.ศ.2535-2540
" การกำหนดโครงสร้างและระบบการใช้อำนาจเสียใหม่ให้ประชาชนมีสิทธิควบคุม & ตรวจสอบได้อย่างแท้จริง"
- หลักการ : รัฐธรรมนูญ ปี 2540
 - หลักความเป็นกลาง
 - ความเป็นอิสระจากการแทรกแซงทางการเมือง
 - อิสระทางการบริหารทั้งด้านบริหารงานบุคคล การเงิน งบประมาณ พัสดุ และการจัดการทรัพย์สิน

องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ 2550

องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

1. คณะกรรมการการเลือกตั้ง
2. ผู้ตรวจการแผ่นดิน
3. คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
4. คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ 2550

องค์กรตามรัฐธรรมนูญ

1. องค์กรอัยการ
2. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน
3. สภาที่ปรึกษาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

นอกจากนี้ หน่วยราชการของศาล ได้แก่ สำนักงานศาล
ยุติธรรม สำนักงานศาลปกครอง สำนักงานศาล
รัฐธรรมนูญ ก็เป็นองค์กรอิสระ

เหตุผลความจำเป็นในการจัดตั้ง องค์กรของรัฐที่เป็นอิสระ

- 1.ความเป็นอิสระปลอดจากการแทรกแซง(โดยสายการบังคับบัญชา)จากรัฐบาล ส่วนราชการ/องค์กรของรัฐ
- 2.มีระบบบริหารงานที่คล่องตัว ยืดหยุ่น ระบบบัญชี งบประมาณที่เหมาะสมกับกิจการ ไม่ต้องใช้ระเบียบเดียวกับส่วนราชการ
- 3.มีฐานะเป็นนิติบุคคลแยกเป็นเอกเทศจากส่วนราชการ/องค์กรต่างๆของรัฐ โดยยังอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ
- 4.เพื่อให้ได้บุคลากรผู้ปฏิบัติงานที่มีความเหมาะสมกับภารกิจ และมีสถานะที่แตกต่างไปจากข้าราชการ สามารถกำหนดค่าตอบแทน/สิทธิประโยชน์/เงื่อนไขการทำงานได้อย่างเหมาะสม

บุคลากร/เจ้าหน้าที่ของรัฐ

- ส่วนราชการ : ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง
- รัฐวิสาหกิจ : พนักงาน ลูกจ้าง
- องค์การมหาชน : เจ้าหน้าที่องค์การมหาชน ลูกจ้าง
- หน่วยบริการรูปแบบพิเศษ : พนักงาน ลูกจ้าง
- องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ
 - เป็นส่วนราชการ : ข้าราชการ ลูกจ้าง
 - เป็นหน่วยงานของรัฐ : พนักงาน ลูกจ้าง

การได้มาซึ่งบุคลากรในองค์กร ของรัฐที่เป็นอิสระ

- 1.การช่วยราชการ/ช่วยปฏิบัติงานเป็นการชั่วคราว/รับโอน
- 2.การจ้างลูกจ้าง/พนักงานตามสัญญาจ้าง
 - พนักงานขับรถ
 - พนักงานศาลปกครอง
- 3.การจ้างผู้เชี่ยวชาญ(สำนักงาน ป.ป.ช.) (ด้านการข่าว,การไต่สวน และกฎหมาย,นโยบายและแผน,ประชาสัมพันธ์,คดี,ด้านอื่นๆ
- 4.การแต่งตั้งที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ชำนาญการ และบุคลากรช่วยปฏิบัติงานอื่น
 - ที่ปรึกษา ด้าน กฎหมาย การบริหาร การเงิน/การคลัง หรือด้านอื่นๆ
 - ที่ปรึกษาประธาน เลขาธิการประธาน ตุลาการ กรรมการ

หลักการ/แนวคิดเกี่ยวกับอปท.

ที่มา : หลักการกระจายอำนาจการปกครอง

“รัฐมอบอำนาจการปกครองบางส่วนให้ อปท.จัดทำบริการสาธารณะโดยอิสระ แต่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ’ส่วนกลาง”

หลักการ : มีอิสระในการปกครองตนเอง

- มีองค์กรบริหารที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล
- มีขอบเขตพื้นที่รับผิดชอบชัดเจน
- มีผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่นที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชน
- มีอำนาจหน้าที่ของตนเองตามที่กฎหมายกำหนด
- มีบุคลากรและรายได้/งบประมาณของตนเอง

หลักการ/แนวคิด การบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น

- หลักการของระบบคุณธรรม
- หลักความเป็นอิสระ
- หลักธรรมาภิบาล
- หลักความเป็นเอกภาพบนความหลากหลาย
- หลักความเป็นธรรม

หลักการบริหารงานบุคคล ส่วนท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญ

“อปท.ทั้งหลายย่อมมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะ.....”

ข้อเสนอการได้มาซึ่งบุคลากร ที่หลากหลายของ อปท.

- การจ้างเหมาบริการรายการ/รายบุคคล
- การจ้างบุคลากรตามช่วงเวลา
- การจ้างอาสาสมัคร/นักศึกษา
- การจ้าง/การแต่งตั้งที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ
ผู้ชำนาญการ
- การจ้างเหมาบริการรายบุคคล
- การมอบงานให้มูลนิธิ
- การใช้อาสาสมัคร/นักศึกษาฝึกงาน
- การจ้างลูกจ้างตามสัญญาจ้าง(ปฏิบัติงานเต็มเวลา/
บางเวลา)

4 5 6 7 8 9
9 8 7 6 5 4

• การช่วยราชการ/ช่วยปฏิบัติงานชั่วคราว/รับโอน

ภาคผนวก

- ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ว่าด้วยการแต่งตั้งที่ปรึกษาประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เลขานุการประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและเลขานุการกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. 2542
- ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ว่าด้วยการแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และผู้ช่วยเลขานุการกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. 2544
- ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ว่าด้วยค่าใช้จ่ายและค่าตอบแทนผู้ช่วยปฏิบัติราชการ พ.ศ. 2545
- ระเบียบคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองว่าด้วยผู้เชี่ยวชาญและผู้ชำนาญการของสำนักงานศาลปกครอง พ.ศ. 2542
- ระเบียบคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองว่าด้วยพนักงานศาลปกครอง พ.ศ. 2544

ภาคผนวก

- ระเบียบคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองว่าด้วยลูกจ้างของสำนักงานศาลปกครอง พ.ศ. 2542
- ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติว่าด้วยลูกจ้างสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. 2543
- ระเบียบศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยการจัดจ้างบุคคลเพื่อปฏิบัติงานตำแหน่งผู้ช่วยดำเนินงานใน สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2543
- ระเบียบศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยการบริหารงานบุคคล พ.ศ. 2544
- ระเบียบศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยการแต่งตั้งที่ปรึกษาประธานศาลรัฐธรรมนูญ เลขานุการ ประธานศาลรัฐธรรมนูญและเลขานุการตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2542
- ระเบียบศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยการบริหารงานบุคคล พ.ศ. 2544
- ระเบียบศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญและผู้ชำนาญการของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2542